

12 David Hachmi st.  
Tel Aviv 6777812 Israel  
Tel + 972-3-6206947/8/9  
Fax + 972-3-6206950  
contact@sfard.co.il

شارع داقيد حاحام 12  
تل-ايبب 6777812  
ها تف 03-6206947/8/9  
فاكس 03-6206950  
contact@sfard.co.il

רחוב דוד חכמי 12  
תל אביב 6777812  
טלפון 03-6206947/8/9  
פקס 03-6206950  
contact@sfard.co.il

Michael Sfar, Adv.  
Alon Sapir, Adv.  
Kela Sappir, Adv.  
Shai Eluk, Adv.

מיכאيل سفارد, محامي  
الون ساپير, محامي  
كيلا ساپير, محامية  
شاي ايلوك, محامي

מיכאל ספרד, עו"ד  
אלון ספיר, עו"ד  
קלה ספיר, עו"ד  
שי אילוק, עו"ד

23-09-2024

לכבוד נציבות תלונות הציבור

הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו

[באמצעות דוא"ל \[natsiv@rashut2.org.il\]\(mailto:natsiv@rashut2.org.il\)](mailto:natsiv@rashut2.org.il)

### הנדון: הסתה בשידורי "עכשיו 14"

בשם מרשינו: הארגונים "זולת – לשוויון וזכויות אדם", ע.ר. מס' 580679371,

"הבלוק הדמוקרטי הישראלי", חל"צ מס' 515856631,

"התנועה לרגולציה הוגנת", ע.ר. מס' 580798361

שלום רב,

מרשינו שבנדון ייפו את כוחנו לפנות אליכם בעניין שבנדון.

- בשבעה באוקטובר ביצע ארגון הטרור חמאס פשעי מלחמה ופשעים נגד האנושות בלתי נתפסים ובלתי נסלחים. הטבח השיטתי של אזרחים, ילדים, נשים קשישים וגברים, החטיפה של אזרחים, האלימות המינית וההתעללויות באנשים ובגופות, **עטפו את החברה הישראלית באבל כבד, בעצב עמוק ובזעם יוקד ומובן. החברה הישראלית שרויה בטרומה שייקח שנים לרפאה. זהו בדיוק המצע שעליו עלולות לצמוח, וצומחות, מפלצות מוסריות.**
- החל ממוצאי השבת הנוראה, כוכבי ערוץ 14 (להלן: "הערוץ"), מנחיו, הפאנליסטים שלו ומרואיינים שנבחרו להתראיין בערוץ, הסיתו באופן גלוי, בוטה ובלתי ניתן לפרשנות אחרת, לביצוע השמדה, **פשעים נגד האנושות ופשעי מלחמה** כלפי אזרחי עזה ולעיתים כלפי "הערבים" גם בגדה המערבית. דברים אלו הופיעו בתכניות הערוץ כמעט מדי יום וערב, כפי שעולה מהדוגמאות שיפורטו להלן.
- נרחבות ושיטתיות ההסתה כפי שעולה ממאות (!) התבטאויות ששודרו בערוץ ושתועדו על-ידי מרשינו, מקפיאת דם. ערוץ תקשורת שמצוי בכל בית בישראל, שצופים בו חיילים וקצינים שפועלים בשמה של מדינת ישראל בעזה, הפך למכונת שידול לביצוע פשעי מלחמה.

4. חשוב להדגיש כי חלק גדול מהדוברים הם פאנליסטים קבועים ואף מנחים בתכניות הערוץ, וחלק אחר הם אורחים אשר מוזמנים לתכניות הערוץ דווקא בגלל דעות קיצוניות ופרובוקטיביות, והם מוזמנים כדי להביע אותן בשידור.

5. להלן נביא במכתב זה דוגמאות להתבטאויות ששודרו בערוץ, התבטאויות שהחלו במוצאי ה-7 באוקטובר וממשיכות עד לימים אלה. חשוב להדגיש כי מדובר בדוגמאות ספורות בלבד שליקטנו מתוך בסיס נתונים של מאות אמירות מסוג זה. להלן הדוגמאות:

א. ביום 12.10.2023 התארח ח"כ לשעבר משה פייגלין בתוכנית הדגל של הערוץ, "הפטריוטים", ואמר בשידור כך: **"אם המטרה של המבצע הזה היא לא החרבה, כיבוש, גירוש והתיישבות, לא עשינו כלום"**.

ב. ביום 14.10.2023, אמרה אשת התקשורת ואחת מכוכבות הערוץ, גב' נווה דרומי, בתכנית "הפטריוטים", את הדברים הבאים: **"אין חפים מפשע [...]. הם ב-48 הביאו על עצמם את הנכבה. עכשיו תהיה להם נכבה שנייה, אבל אמיתית, לסיים את העבודה של בן גוריון"**.

ג. ביום 15.10.2023, הופיע בערוץ הזמר אייל גולן במסר מצולם לחדשות 14 ואמר: **"למחוק את עזה לגמרי, לא להשאיר שם בן אדם אחד"**.

ד. ביום 17.10.2023, הקריא מנחה תכנית הבוקר של הערוץ שי גולדן את המונולוג מקפיא הדם הבא: **"אנחנו באים. אנחנו באים. אנחנו באים לעזה. אנחנו באים ללבנון. אנחנו נבוא לאיראן. אנחנו נבוא לכל מקום [...]. אנחנו נשמיד את האויב. אנחנו נחזיר את המזרח התיכון לסיטואציה שבה הערבים מפחדים פחד מוות מהיהודים [...]. אז אם על גלעד שליט שחררנו 1000 מחבלים, תביאו בחשבון כמה אנחנו הולכים להרוג מכם וכמה אנחנו הולכים לבצע בכם על כל אחד מ-1300 שרצחתם, שדדתם, ביזיתם, חיללתם, מה לא עשיתם. לא ראיתם מספרים כאלה בדברי ימי האומה הערבית! אני מעדכן אתכם שזה בא, למקרה שאתם מבולבלים. אני מעדכן אתכם שזה בא! מספרים שלא דמיינתם שאפשר בכלל להגיע אליהם. אנחנו מוכנים להיכנס לבידוד בינלאומי, ומוכנים לריב עם ארה"ב, ומוכנים לריב עם כל העולם ואחותו. כמה שנצטרך עד שכולכם – כולל כל התומכים שלכם – תעלו לפגוש את אללה, אנחנו נהרוג. שיהיה ברור. שיהיה ברור. זה המצב בישראל. זה הסנטימנט. ואם אתם רוצים לראות את היהודים בפעולה, אתם תכף תקבלו מה שביקשתם, תכף תקבלו. אז תחגגו ברשתות החברתיות, תעשו "free Palestine", תעשו את כל המסכנות שלכם – ואנחנו נבוא להשמיד אתכם. ל-ה-ש-מ-י-ד [מדגיש]. להשמיד. תעבירו את זה, תריצו את הסרטון הזה שיראו כל החברים שלכם מה אנחנו עומדים לעשות לכם"**.

ה. ביום 29.10.2023 התארח בתכנית "הפטריוטים" מר אליהו יוסיאן, המציג עצמו כחוקר ופרשן לענייני ערבים שקיבל פעמים רבות במה בערוץ, ופרש את משנתו באופן הבא וללא מפריע: **האויב זה לא חמאס, אלא עזה. האויב זה לא פת"ח, אלא ערביי יו"ש. ולא מוכנים לקבל את זה כי הטיפול באויב הזה, שקוראים לו "עזה" צריך להיות טיפול אחר לגמרי [...]. בדומה לצ'צ'ניה, שהרוסים עשו ושיטחו עד כדי כך, שהבינו [ה]צ'צ'נים: לא שווה לחשוב אצלם [...]. אין חפים מפשע. זה בדיוק, כשאתה אומר "אוכלוסייה, אין אוכלוסייה. יש שני מיליון וחצי טרוריסטים [...]. ברגע שבעזה אין חף מפשע, אז אין טעם ל"הקש בגג". כי כולם**

טרוריסטים [...] 10 השעות הראשונות של המלחמה – ברגע שראינו [ש]אנסו וערפו ושחטו [...] זוועות ו.. הכל עשו - היינו צריכים להוריד 50,000 עזתים”.

ו. ביום 2.11.2023, באולפן חדשות ערוץ 14 הופיע הפאנליסט הקבוע והפרשן מר יעקב ברדוגו, והתבטא באופן הבא: “צריך להפציץ בלי הבחנה. אנחנו מבחינים וזה דבר לא טוב [...] אפשר שחיל האוויר יעבוד קצת הרבה יותר, ולא להבחין מעורבים ובלתי מעורבים”.

ז. באותו יום, בתכנית “הפטריטים” התנהל דיון לגבי הוראות הפתיחה באש באזורי לחימה בהם מצויים אזרחים, ושודרו חילופי הדברים הבאים בין מנחה התכנית, ינון מגל לבין הפאנליסט אלדד יניב:

ינון מגל: “אז מה לעשות? אתה רואה אזרחים...”

אלדד יניב: “לפתוח באש! לפתוח...”

ינון מגל: “לירות על אזרחים?”

אלדד יניב: “בוודאי! הם לא אזרחים [מחיאות כפיים]”.

ח. ביום 26.11.2023, הפאנליסט הקבוע בתכנית הדגל “הפטריטים”, מר איתמר פליישמן, אמר את הדברים הבאים: “ניצחון יהיה כאן בתנאי אחד. בתנאי שהיהודים ישמידו את החולדות האנטישמיות שעשו את הסיפורים האלה [...] עכשיו זה צריך להיות באמת השמדה טוטאלית. לא לפחד נגיד ממילים כמו “אסון הומניטרי”. מי שעושה דבר כזה, אסון הומניטרי זה הדבר הכי טוב שהוא יכול לקבל מאיתנו. ואת האנרגיה הזאת של הימים האלה אנחנו צריכים לקחת, להעלות [...] בעוצמה שהם לא דמיינו, ופשוט להדביר אותם כדי שאף אחד לא יעז לעשות דבר כזה”.

ט. ביום 4.1.2024 התארח בתכנית “ישראל נלחמת עם שרה ב”ק) סגן (במיל”) מתן ויזל, שאמר: “הצבא צריך להבין שהוא הצבא של עם ישראל והצבא צריך להפסיק להתחשב בכל מיני שיקולים של אוכלוסייה במרכאות. אין דבר כזה אוכלוסייה”.

י. ביום 4.2.2024 אמר איתמר פליישמן בתכנית “הפטריטים”: “ראיתי כתבה ב”הארץ” שאנחנו מציתים בתים בעזה, זה נכון אגב, נהדר! מצוין! [...] נשרפה שם כמות מצוינת של בתים, בעיני – לא מספיק [...] הדיווח של האו”ם מהיום זה ש-45% מהבתים של עזה “הלכו”, של האו”ם, אני לא יודע אם זה נכון דרך אגב, יעלה מיליארדים וייקח עשרות שנים לשקם. מצוין. בוא נהפוך את זה למאות שנים”.

יא. ביום 5.2.2024, התארח בתכנית “הפטריטים” מר אלקנא פדרמן, ואמר: “נגיד, משהו שאמרתי היום בכנסת, סתם, רעיון שעלה לי כבר ב-day one של הלחימה והיום החלטתי להגיד אותו בכנסת [...] זה מאוד פשוט, לקחת מטוסי ריסוס, למלות אותם בדלק, לרסס מעל כל עזה ולהגיד להם “אם אתם תוך שעה לא מוציאים את החטופים – כל עזה עולה בלהבות”.

יב. ביום 19.2.2024, אמר הפאנליסט הקבוע איתמר פליישמן: “להשמיד להרוג ולאבד. לשרוף את הבתים, להשמיד את התשתיות, אני מקווה שכל האזור הזה בחאן יונס שצה”ל כבר נמצא בו נשרף עד היסוד, שישאר שמה רק אפר”.

יג. ביום 21.2.2024, שמעון ריקלין אמר בשידור: "אני נורא אוהב לראות את הדברים האלה מתפוצצים באוויר. לפני שאני הולך לישון... משה כהן [הכוונה למרואיין המשפטן פרופ' משה כהן איליה] הזהיר אותי לפני התוכנית שאם אני אומר את הדברים האלה אני עלול להתבע בהאג, אבל שתדעו לכם, אחד הדברים מאז ה-7.10 שעוזרים לי לישון כשאני רואה כל מיני בניינים עפים באוויר בעזה. אני נהנה מזה. עוד! להרוס כמה שיותר, שלא יהיה להם לאן לחזור. שנייה, טלפון מהאג. הלו?".

יד. כמו כן באותו יום שמעון ריקלין התבטא כך: "אני מסתכל כל הזמן מעבר ליעדים הצבאיים שזה יפה, בסוף יש משהו מעבר ליעדים הצבאיים וזה האסטרטגיה. זה לשבור את הרוח של הציבור העזתי וקורים שמה דברים". הפאנליסט איתמר פליישמן אמר באותה תכנית את הדברים הבאים: "אני גם חושב שהפתרון היותר הומני הוא להרעיב אותם. אוקיי? והבחירה בידיים של האזרחים. אתם רוצים להמשיך לרעוב? תמשיכו לתמוך בחמאס [...]. לכן בעיני האינטרס הישראלי הוא רעב בעזה ואסון הומניטרי בעזה".

טו. מספר ימים מאוחר יותר, ביום 25.2.2024, שמעון ריקלין התבטא באופן הבא בתכניתו: "צריך להחריב את עזה – מחריבים אותה. צריך לגרום סבל – גורמים להם סבל".

טז. באותו יום פנה אליו בשידור הפאנליסט אלי יוסיאן, ואמר לו "ריקלין, כל יום מחסלים 100 מחבלים? יש שם שניים וחצי מיליון מחבלים!".

יז. ביום 10.3.2024 התנהלו בתכנית "הפטרויטים" חילופי הדברים הבאים:

פרופ' משה כהן איליה: "אנחנו יודעים שיש הליך משפטי שמתנהל בהאג ושירים של חיילים שיישרף לכם הכפר" זה לא בדיוק עוזר לנו במאמץ הבינלאומי והשאלה היא למה להתעקש על זה?"

הפאנליסט מר איתמר פליישמן: "אני לא יודע אם אתה עוקב אחרי החדשות: אנחנו שורפים להם ת'כפר וטוב שאנחנו שורפים להם ת'כפר! [מחיאות כפיים]"

האורח בתכנית, הזמר קובי פרץ, הוסיף: "אני יגיד את זה בכל מקום. לא רק אני אומר את זה, דרך אגב, גם כל החיילים חושבים כמוני. כמו שאמר ידידי היקר, אנחנו לא שורפים להם את הכפר, אנחנו מוחקים להם את הכפר וצריכים לשרוף להם את הכפר. אני, לי מותר להגיד את מה שלו אסור [מחיאות כפיים]".

יח. ביום 6.5.2024 אמר דני נוימן, פרשן פוליטי בתכנית של העיתונאי מר בועז גולן, כי "הולך על העניין הזה שבועז אמר, שביום יומיים הראשונים היינו צריכים להרוג 100,000 עזתים [...] מתי מעט אולי בני אדם שם. מתי מעט אולי בני אדם שם. 90 ומשהו אחוז מחבלים ומעורבים! לא בלתי מעורבים, אין דבר כזה בלתי מעורבים".

יט. ביום 22.6.2024 התייחס ינון מגל במסגרת התכנית "הפטרויטים" לסרטון בו תועד אדם פלסטיני בגדה המערבית שנקשר על ידי חיילים למכסה מנוע של רכב צבאי תוך כדי נסיעה ואמר "תראה לי את הפלסטיני, אני לא יודע – מחבל, לא מחבל, חף מפשע, כן מעורב, לא מעורב – שמו אותו על ג'יפ, קשרו אותו על ג'יפ מקדימה כדי לנסוע בכפר [...] אני אגב, דעתי שטוב מאד שקשרו אותו ככה, אם ככה מונעים את זה שיתקפו אותם, שיקשרו אותם, לי אין בעיה עם זה".

- כ. במקרה מהעת האחרונה, בתכנית "הפטרייטים" מיום 3.8.2024 נתן ינון מגל במה לציוץ מטעם חייל מילואים בשם דביר לוגר והקריא את הדברים הבאים: **"ההרס שקיים בעזה נותן לי הרגשה טובה. עזה במצב של השמדה. המון מבנים שכבר לא קיימים בנוף. מכונת ההרס חייבת להמשיך לעבוד כדי שיהיה ברור שאין להם לאן לחזור. ייאוש כתכנית עבודה"**.
6. דברים דומים ואף חריפים יותר פורסמו על ידי כוכבי הערוץ המרכזיים, דוגמת אנשי התקשורת ומשפיעני הרשת ינון מגל ושמעון ריקלין, בחשבונות שלהם ברשתות החברתיות. ויודגש, כי חשבונות ה"כוכבים" האלו ברשתות החברתיות צוברים את כוחם ואת היקפי חשיפתם בזכות הפרסונה הטלוויזיונית שלהם בערוץ, ולהיפך: הערוץ צובר פופולריות וחשיפה בזכות הנוכחות של כוכביו ברשתות החברתיות שם הם מקדמים את תכניות הערוץ. לפיכך, לדברים המתפרסמים על ידם ברשתות החברתיות זיקה ברורה לערוץ. להלן מספר דוגמאות:
- א. במוצאי יום הטבח בעוטף, בשעה 19:00 בערב, צייץ שמעון ריקלין בחשבון הטוויטר שלו: **"את עזה צריך למחוק מעל פני האדמה"**. ציוץ זה זכה ל-2000 חיבובים (like).
- ב. שעה אחריו, בשמונה בערב, צייץ חברו של ריקלין, משפיען הרשת ומגיש תכנית הדגל של הערוץ, "הפטרייטים", ינון מגל: **"הגיע הזמן לנכבה 2"**. למעלה מ-280,000 אנשים נחשפו לקריאתו של מגל לבצע נכבה, קרי לגרש את כל מיליוני הפלסטינים של עזה. קרוב ל-3,000 מהם סימנו לציוץ חיבוב.
- ג. ביום 12.10.2023, כתב ריקלין בחשבון הטוויטר שלו, כי אחד מההישגים החשובים למלחמה הינו **"דילול האוכלוסייה ברצועה ככל הניתן באמצעות עידודה בשלל דרכים לעזוב. זה תלוי רק בנו"**.
- ד. ביום 17.10.2023, תהה ריקלין בחשבון הטוויטר שלו: **"תגידו. למה בעצם יש לנו פצצת אטום?"**

7. האמור לעיל הינו דוגמאות **בתמצית בלבד** של הנאמר בערוץ 14, יום יום, שעה שעה. לפנייה זו מצורפת טבלה ארוכה ובה מפורטות מאות אמירות דומות, המסומנת כנספח א'.
8. בחינת ההתבטאויות שתועדו על ידי מרשינו מעלה לפחות 50 אמירות ששודרו במסגרת שידורי הערוץ בתקופה זו הקוראות להשמדה ו/או ביצוע רצח עם או תומכות בהשמדה ו/או ביצוע רצח עם, ולמעלה מ-150 (!!!) אמירות הקוראות לביצוע פשעי מלחמה ופשעים נגד האנושות או תומכות בביצוע פשעים אלו. בתוך כך תועדו עשרות התבטאויות שכללו קריאות לגירוש המוני של אוכלוסיית עזה ולשימוש בהרעבה כשיטת לחימה. בנוסף תועדו עשרות התבטאויות המסיתות לגזענות כנגד תושבי עזה וכנגד הפלסטינים בכללותם.
9. לא מדובר רק באמירות ששודרו בסמוך ל-7.10, אלא באמירות הנפרשות לאורך כל התקופה כפי שעולה מדוגמאות מהעת האחרונה. אפילו הצופה הארעי בשידורי הערוץ נחשף כמעט בהכרח להסתה שיטתית, בוטה, ומחפירה להשמדה ולביצוע פשעים נגד האנושות ופשעי מלחמה, מפיהם של אנשי תקשורת בעלי במה בערוץ הנקלט בכל בית בישראל, חלקם מכנים עצמם **"עיתונאים"**, כולם סלבריטאים ומשפיעני תקשורת ורשת.

10. לצד אמירות מסיתות אלו משודרות בערוץ התבטאויות רבות של דה-הומניזציה של האוכלוסייה הפלסטינית בעזה. כך, נעשה שימוש בכינויים כגון "חולדות", "חיות", והתייחסות לצורך "להדביר" או "לנקות" את עזה. במקרה אחד אף הוטל ספק באנושיותה של האוכלוסייה העזתית. כך גם בולטת התייחסות משפילה ומזלזלת כלפי אוכלוסייה אזרחית פלסטינית, כאשר שדרני הערוץ לועגים לתמונות המציגות פליטים שנאלצים לנוס מביתם, או חוגגים את מימדי ההרס ברצועה. כל אלו מהווים כר פורה להסתה ומעבירים מסר ברור בדבר חוסר חשיבות של חיי אדם פלסטינים.
11. מסקירת התכנים לאורך חודשים ולרוחב כלל לוח השידורים בערוץ, ניתן להבין שלא מדובר בפליטת פה של אדם כזה או אחר, אלא קו מערכת שכל כולו מוקדש לטשטוש האבחנה בין תושבים חפים מפשע בעזה לבין טרוריסטים מחמאס, ועידוד פגיעה פיזית בהם בדרכים שונות, יצירתיות ומחליאות כאחד.
12. ערוץ 14 הפך מאז ה-7 באוקטובר לפלטפורמה להסתה לביצוע פשעים חמורים.

### הפרת חוק, הפרת תנאי הזיכיון והפרת כללי האתיקה

13. הקריאות המפורשות לביצוע פשעים מזוויעים כאמור כלפי מיליוני אזרחים מוצאות לעצמן בית ומתבססות כנורמליות בציבור הישראלי בין היתר כתוצאה מהנאמר בערוץ. קריאות להשמדה של מיליוני אזרחים; לטיהור אתני; לגירוש המוניים; להרג המוני של בלתי מעורבים כנקמה על שנעשה לנו; להחרבה עד היסוד של ערים שהם ביתם של ילדים, נשים, קשישים וקהילות אזרחיות שלמות; להפצצת עזה בפצצת אטום; לביצוע "נכבה" שהיא ביטוי לטיהור אתני וגירוש המוני; להרעבה ולהצמאה למוות של תושבי עזה; ליצירת משבר הומניטרי מכון ושימוש במגיפות כאמצעי לחץ צבאי.
14. כידוע, ישראל לא רק חתמה ואישררה את האמנה הבינלאומית בדבר מניעתו וענישתו של פשע השמדת עם, אלא בהתאם לחובותיה הקבועות באמנה גם חוקקה את החוק בדבר מניעתו וענישתו של הפשע השמדת עם, התש"י-1950. הן האמנה (סעיף 3(ג)) והן החוק (סעיף 3(א)(2)) מגדירים הסתה להשמדת עם כפשע.
15. בנוסף, פגיעה בחפים מפשע כמעשה נקמה, או כמעשה שנועד להשיג מטרה – גם אם לגיטימית – בוודאי פגיעה שנעשית באמצעות אלימות קיצונית לגוף ולרכוש, עונה על ההגדרה של "מעשה טרור" בחוק המאבק בטרור, התשע"ו – 2016, שהרי האלימות מבוצעת "מתוך מניע מדיני, דתי, לאומני או אידאולוגי", כדי "לעורר פחד או בהלה בציבור", או כדי "לאלץ... רשות שלטונית... לעשות מעשה או להימנע מעשיית מעשה". קריאה לביצוע מעשה טרור כאמור לעיל, היא עבירה פלילית חמורה (סעיף 24(ב)(1) לחוק המאבק בטרור).
16. ייחוס תכונות שליליות לכל תושבי עזה ("אין חפים מפשע בעזה"), היא גזענית, ופרסום ייחוס כזה ברבים מעלה חשד לביצוע עבירה של "הסתה לגזענות" (סעיף 144ב לחוק העונשים, התשל"ז – 1977).

17. למותר לציין כי רבים מהציטוטים לעיל מעלים חשש חמור לביצוע עבירה של הסתה לאלימות לפי ס' 2ד144 לחוק העונשין, בנסיבות שבהן יש אפשרות ממשית שתביא לעשיית מעשה אלימות, וזאת בשים לב לבמה ולצופים בה, שביניהם חיילים וחלקם משרתים בעזה.

18. לפי חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, התש"ן-1990 (להלן: "**חוק הרשות השנייה**"):

46. (א) מורשה לשידורים לא ישדר שידורים שיש בהם –

(1) עבירה פלילית או עוולה אזרחית לפי כל דין;

(2) הסתה לגזענות, לאפליה או לפגיעה ממשית באדם או

בקבוצת בני-אדם, על רקע השתייכותם לדת, גזע,

לאום, מין, עדה, אורח-חיים או מוצא;

19. לפי סעיף 95 לחוק, שמפנה לשיעורי הקנסות הקבועים בחוק העונשין, מי שעובר על סעיף 46 הנ"ל, דינו קנס של חצי מיליון שקל. לפי ס' 49(א) לחוק, הסנקציה על הפרה כאמור יכולה להיות גם הגבלת תשדירי פרסומת.

20. בנוסף, לפי כללי הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו (אתיקה בשידורי טלוויזיה ורדיו), תשנ"ד-1994, ס' 11א, "בעל זיכיון לא ישדר משדר שיש בו פגיעה בכבודו של אדם או ברגשות הציבור; ואולם בשידורי חדשות יכול שתהיה פגיעה כאמור, אם קיים ענין ציבורי מובהק בכך והפגיעה היא הפחותה ביותר הנדרשת לקיום הענין הציבורי". אם לא מספיקה הקריאה המפורשת לביצוע עבירות פליליות ופשעי מלחמה, ולא ההסתה הבוטה לגזענות, וודאי שמדובר בענייננו לכל הפחות בפגישה ברגשות ובכבוד האדם של רבים.

21. ויודגש, כי ההתבטאויות המפורטות לעיל אף מהוות הפרות של תנאי הרישיון שניתן לערוץ 14. כך, סעיף 3.1 לתנאי הרישיון קובע כדלקמן:

*3.1 בעל הרישיון יקפיד הקפדה מלאה על שמירת הוראות החוק וכל דין במתן*

*שירותי הרישיון. בעל הרישיון אחראי לשמירת הוראות הרישיון, החוק וכל דין בידי*

*עובדיו, שלוחיו וכל הפועלים מטעמו או בעבורו, בקשר למתן שירותי הרישיון.*

*אי שמירת הוראות הרישיון, החוק וכל דין בידי מי מהללו בקשר למתן שירותי*

*הרישיון, כמות כאי שמירתן על ידי בעל הרישיון עצמו.*

22. הוראה דומה המתייחסת באופן ספציפי לשידורי החדשות בערוץ מעוגנת גם בסעיף 30.3 לתנאי הרישיון, וקובעת את אחריותו של בעל הרישיון לכל הפרה של החוק בשידורי החדשות. בהקשר זה אף ראוי לציין כי על פי סעיף 11.4 לתנאי הרישיון, על בעל הרישיון מוטלת החובה לפקח באופן שוטף על עובדיו, שלוחיו וכל מי שלוקח חלק בשידורי הערוץ, ועליו לוודא שאין בפעולותיהם הפרה של הרישיון, החוק, כללי המועצה, או כל דין אחר.

23. **המידע שפורט לעיל לבדו, מהווה עילה (בלשון המעטה) להטלת סנקציות וקנסות כבדים על ערוץ 14, לכל הפחות. חקירה בסיסית בשידורי הערוץ תגלה אינספור הפרות נוספות ושידורים אסורים במשמעותם לפי החוק לעיל.**

24. חשוב לציין כי ערוץ 14 הוא חריג בנוף התקשורת הישראלי. כידוע, הערוץ החל את דרכו כערוץ ייעודי למורשת ישראל בפקוח מועצת הכבלים. בהמשך קיבל הערוץ רישיון מהרשות השנייה

כמשדר זעיר, בהתאם לתיקון מס' 44 לחוק הרשות השנייה. התיקון לחוק קבע תנאים מקלים לקבלת רישיונות שידור לעומת אלו הקיימים, ובהם אפשרות לשרד חדשות ללא הקמת חברת חדשות,<sup>1</sup> פטור מחובת שידור הפקות מקומיות ופטור מחובת השקעה בהפקות סוגת עילית ובסרטים ישראלים.<sup>2</sup>

25. בהתאם לתנאי הרישיון המקלים הפך ערוץ 14 לערוץ העוסק באופן כמעט בלעדי באקטואליה וענייני היום. זאת, מבלי שהערוץ עמד בתנאים להפעלת ערוץ חדשות במסגרת מכרז ייעודי.<sup>3</sup> כמו כן, במסגרת תנאי הרישיון מטעם הרשות השנייה זכה הערוץ להקלות לעומת ערוצים אחרים שמשדרים חדשות, בהן פטור מחברות במועצת העיתונות ומאימוץ תקנון האתיקה שלה, או מהחובה להקים ועדת אתיקה עצמאית לצורך מתן הנחיות לערוץ.<sup>4</sup> משכך, הערוץ אינו כפוף לבית הדין לאתיקה של מועצת העיתונות, אשר אוכף את כללי האתיקה העיתונאית.

26. **בנסיבות אלו, יש משנה חשיבות בהקפדה על פיקוח הדוק מצד הרשות השנייה על התכנים המשודרים בערוץ, ובאכיפת הפרות של תנאי הרישיון.**

27. למועצת הרשות השנייה יש חובה לפעול כנגד הסתה לחמורות שבעברות, הסתה שהיא שיטתית ומהווה קו מערכתני המשפיע על החברה בישראל. הכשל של הרשות לפעול בעניין עד היום הוא חמור, והוא פוגע קשות באינטרס הציבורי.

28. טרם סיום, נבקש להרחיק למקום אחר וזמן אחר, בכדי להמחיש את הסכנה האדירה הטמונה בפלטפורמה מסיתה: שידורי "הרדיו החופשי של אלף הגבעות". ההקשר שונה, הסכסוך שונה, אבל התהום הטמונה בפלטפורמה תקשורתית שמסיתה באופן נרחב וחופשי - דומה.

### **הרדיו החופשי של אלף הגבעות (רדיו רואנדה)**

29. בשנת 1993, קבוצת קיצוניים בני שבט ההוטו במדינת רואנדה – קבוצת הרוב האתני במדינה, סברו שתחנת הרדיו הלאומית הפכה ליברלית מדי, ולמעשה תומכת באופוזיציה במדינה. בתגובה, הם הקימו בגיבוי שלטוני תחנת רדיו חדשה, שכונתה "הרדיו החופשי של אלף הגבעות" (RTL). התחנה זכתה להצלחה גדולה: בשידוריה היה ניתן לשמוע בדיחות גסות ושפה פוגענית, שעמדה בניגוד חד לדיווחי החדשות הרשמיים יותר בתחנה הממלכתית וקסמו לרבים בציבור.

30. בעקבות ובמהלך הקרבות של מלחמת האזרחים ברואנדה בין צבא רואנדה לארגון RPF, קבוצת מורדים שהורכבה מבני שבט טוטסי שהוא המיעוט האתני במדינה, שידורי RTL התמקדו בתעמולה אנטי-טוטסית. השדרנים אפיינו את כלל בני הטוטסי כאויב מסוכן שרוצה לתפוס את הכוח הפוליטי על חשבון בני ההוטו. באופן תדיר ועקבי סימנה התחנה את בני

<sup>1</sup> ר' סעיף 71(ג) לחוק הרשות השנייה.

<sup>2</sup> ר' סעיפים 71(ב)(2), 71(ב)(3) ו-71(ב)(4) לחוק הרשות השנייה.

<sup>3</sup> לעניין המכרז הייעודי לערוץ חדשות ר' עמ"מ 6352/01 **חדשות ישראל (טי.אי.אן.סי.) בע"מ נ' שר התקשורת** (18.12.2001).

<sup>4</sup> ר' סעיף 13.9 לנוסח רישיון לשידורי חדשות של הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, זמין כאן: <https://cdn.the7eye.org.il/uploads/2014/03/news-licence2015-hearing.pdf>



הטוטסי כמזיקים שיש להדבירם. בחודשים לקראת רצח העם שהתרחש במדינה בשנת 1994, נספרו 252 שידורים שונים שקוראים לבני הוטו לפגוע פיזית בבני הטוטסי.

31. ההתנקשות בנשיא רואנדה הביארמינה, שמטוסו הופל מעל עיר הבירה קיגאלי ב-6 באפריל 1994, הייתה ה"טריגר" לתחילתו של רצח העם. חיילי ההוטו, המשטרה ומיליצות פרטיות רצחו מאות אלפים מבני הטוטסי, לצד בני הוטו שהחשיבו למתונים.

32. בשנת 2003, נדון מייסד RTLM פרדיננד נאהמינה יחד עם שני בכירים נוספים בתחנה למאסר עולם על ידי בית הדין הפלילי הבינלאומי המיוחד לרואנדה (ICTR) על חלקו בהסתה. בית הדין הדגיש את הזיהוי של כל בני ובנות הטוטסי בשידורי התחנה, כאויב שאותו יש להשמיד, בבחינת "אין חפים מפשע בקרב הטוטסים". עוד הדגיש בית הדין את הקריאות "למחוק את הטוטסים מעל פני האדמה".

### הפעלת הסמכויות הרגולטוריות – חובה משפטית ומוסרית

33. זוהי חובתכם הבסיסית כרגולטורים המרכזיים של שידורי הטלוויזיה בישראל למנוע מערוץ 14 להפוך בחסות שתיקת הרשויות למעין גירסא מודרנית וארץ-ישראלית של רדיו RTLM הרואנדי ככל שעוד ניתן למנוע זאת.

34. הנכם נדרשים לפתוח ללא דיחוי בחקירה של הערוץ בגין הפרות החוק, תנאי הזיכיון וכללי האתיקה בשידור.

35. נחכה להתייחסותכם 30 ימים לפני שנמליץ למרשינו לשקול את האפשרויות המשפטיות שעומדות לרשותם, לרבות פנייה לערכאות.

בכבוד רב,



עינת גייר, עו"ד



אלון ספיר, עו"ד



מיכאל ספרד, עו"ד